

Vroeg-mesolitisch site Paardenkerkhofstraat Verrebroek (O-VI)

Marc De Meireleir en Hubert De Bock

Situering

Rood : site met lambertcoördinaat ter identificatie X137,62 Y 215,95. Kadasternummer 111b en 112g. GPS coördinaat centrum nederzetting : 137,868 Y215,923

Gele ovaal: opduiking van top zandduin door de klei met overal steentijdmateriaal.

Bruin: opgraving Mesolitisch en Laat-Neolitisch materiaal door Univ Gent (Joris Sergeant)

Paars : opgraving van Vroeg –mesoliticum door ADW (Jean-Pierre Van Roeyen).

Het site ligt vrij geïsoleerd. Het wordt oost en west begrensd door woningen, noord door de Paardenkerkhofstraat en zuid door het industriepark Aven Akkers. Gelegen op de noordflank van een uitloper van de zandrug Maldegem – Stekene. Afdgedekt met een laag zware klei van 20-30cm dik die er opgekomen is in de 16-17de eeuw. De onderliggende zandlaag werd waarschijnlijk in de 12de-16de eeuw reeds verstoord door woning- of landbouw zodat het weinig waarschijnlijk is dat er nog iets in situ ligt. Het site werd ontdekt op 31/1/2002 en kon sindsdien slechts negenmaal worden afgezocht. De laatste maal op 3/1/2011. In 2012 viel het site als

slachtoffer van de uitbreiding van Aven Akkers zonder voorafgaande opgravingen. Graafwerken bij werken hebben het site vernietigd of afgedekt. Thans liggen er betonplaten op en fungeert het als kamionparking. Het mag als verloren beschouwd worden. De omgeploegde grond bestond uit grove kleikluiten die slechts moeizaam uit elkaar vielen. Ideale weersomstandigheden waren dan ook nodig om een goede prospectie te verzekeren. Dit alles maakt het zeer moeilijk om het echte potentieel van het site in te schatten. Op de akker zelf zijn geen concentraties waar te nemen, het materiaal ligt egaal verspreid.

Materiaal

Debitagemateriaal in silex	
onregelmatige kernen	2
kernfragment	1
gedebiteerde keien	22
klingen(tjes)	31
proximale klingfragmenten	18
mediane klingfragmenten	7
distale klingfragmenten	11
afslagen	191
verbrande silex	85
Debitagemateriaal in kwartsiet van Wommersom	
afslagen	6
<i>Subtotaal</i>	<i>374</i>
Werktuigen	
corticale klingschrabbers	2
afslagschrabbers	7
afslagschrabber verbrand	1
boordschrabber	1
boordschrabber in wommersom	1
combinatie bek-boordschrabber	1
puntig gemaakte kling	1
puntig gemaakte klingfragmenten dmv 2 steil geretoucheerde boorden. Asymetrische punt	2
Klingfragment met puntige hoek dmv lichtschuine afknotting	3
Klingetje met lichtschuine afknotting	1
klingfragment met partiële afschuining dmv steile retouches	1
Puntig gemaakt klingfragment	1
geretoucheerde afslagen	9
Middensteker op natuurlijk vlak	1
Hoeksteker	1
Stekerafslag met gebruiksretouches	1
Afgeknotte kling	1
Afslag met geretoucheerde boord in wommersom	1

Mediaan klingfragmentje met afgeknotte boord	1
Slank segment type Istres spits	
Herbruikt Laat-paleo proximaal klingfragment met aanscherpende wisselzijdige retouches op de twee boorden. Retouches doorbreken patina	1
	1
Kling met geretoucheerde boord. Herbruikte Laat-paleo ?	
Subtotaal	39
Totaal	413

Klingetjes

In volgorde : 2 klingschrabbers, 8 afslagschrabbers, 2 boordschrabbers (de eerste in grijze wommersom), combi bek-boordschrabber, aangepunte klingen en fragmenten.

**Ventrale zijde van corticale afslag.
Verstoort een fossiele afdruk van
onbekend zeeorganisme.**

Bespreking

Het hoge percentage aan werktuigen maakt duidelijk dat we hier niet te doen hebben met een woonsite maar een jachtsite. Het werktuigenbestand is vrij beperkt en bestaat vooral uit schrabbers, stevige punten en stekers. Alles wijst op bewerking van been of gewei. Met de nabijheid van de Havene zou het om de fabricatie van harpoenen kunnen gaan. Zeer waarschijnlijk werd het site gedurende lange tijd gewoontegetrouw gebruikt om harpoenen te herstellen of te maken na de visvangst. Inzake datering lijkt

Vroeg-mesolithicum het meest voor de hand liggend. Er is een vrij groot segment dat zelf naar Epi-paleolithicum neigt. Verder is er praktisch alleen silex gebruikt van zeer slechte kwaliteit afkomstig van lokale grillige keien ter grootte van een kippenei tot een vuist. Eén werktuig lijkt gemaakt op een herbruikt klingfragment uit het Laat-paleolithicum, een geretoucheerde kling mogelijk idem dito.

Kink in de kabel is de afwezigheid van Kwartsiet van Tienen en de aanwezigheid van 8 stuks Wommersom kwartsiet wat dan meer naar de richting van Midden-mesolithicum wijst.

Desalniettemin lijkt een datering in het Epi-paleolithicum/ Vroeg-mesolithicum logischer.

In de directe omgeving liggen een massa sites gaande van Laat-paleolithicum tot Laat-neolithicum. Dit zou er op kunnen wijzen dat in de prehistorie de samenstroming van de Vrasenebeek met de Havene in de onmiddellijke omgeving kan liggen.

Artikel geschreven over prehistorie ? Mail eens door aub : marc.de.meireleir@telenet.be